

2025 Matka-ajon kohteen 3 Käyntikortti

Osallistujan nimi: _____ e-mail: _____

Moottoripyörän merkki: _____ tyyppi: _____ vm. _____

Milloin kohteella käyty: _____

Lappi Pelkosenniemi

on kunta, joka sijaitsee Lapin maakunnan itäosassa. Kunnassa asuu 913 ihmistä ja sen pinta-ala 1 881,82 km², josta 45,42 km² on vesistöjä.

Väestötiheys on 0,5 asukasta/km².

Kunta on saanut nimensä Paavali Pelkoselta, sen ensimmäiseltä

suomaliselta uudisasukkaalta. Pelkosenniemen naapurikuntia ovat Kemijärvi, Rovaniemi, Salla, Savukoski ja Sodankylä.

Maisema-alueessa omaleimaista on laajoina kairoina levittäytyvät suoaukeat, Kitisen ja Luiron jokien yhtyminen Kemijoen päähaaraan sekä maisemaa reunustavat tunturit.

Pelkosenniemen Sähköosuuskunta tuotti sähköä omalla voimalaitoksellaan vuodesta 1927 siihen asti, kun laitteisto vaurioitui sodan aikana. Sähkölinja Kemijärveltä vedettiin vuonna 1950. Talvisodassa käytiin Pelkosenniemen taistelu, joka päättyi suomalaisten voittoon ja puna-armeijan perääntymiseen.

1950-luvulta lähtien taistelu Vuotoksen altaan rakentamisesta kokosi ympäristöliikkeen ja päätöksentekijät rintamiksi luonto- ja talousarvojen vastakkainasetteluun.

Käyntikohte:
Pelkosenniemen kirkko
Kirkkotie 10

Tila valokuvalle

Pelkosenniemen kirkko

on Pelkosenniemen seurakunnan, vuonna 1929 valmistunut hirsinen pitkäkirkko. Se selvisi vaurioitumatta Lapin sodasta. Päätytornillinen kirkko on tyyliltään lähinnä 1920-luvun klassisismia. Sen on suunnitellut Yleisten rakennusten ylihallituksessa arkkitehti Yrjö Sadeniemi. Kirkon sisäpuolinen laudoitus on vuodelta 1954, ulkovuoraus on tehty 1951–1952. Kirkossa on tilaa 300 sanankuulijalle. Alttaritaulu *Ristiltä otto* on öljymaalattu kankaalle ja kooltaan 300x200 cm. Sen maalasi Aale Hakava vuonna 1954.

Kirkon urut ovat vuonna 1937, Kangasalan urkutehtaan valmistamat. Niissä on 10 äänikertaa. Pelkosenniemen kirkossa ne ovat olleet vuodesta 1962.

Museovirasto on määritellyt Kemijokivarren asutus- ja kirkkomaisemat yhdeksi Suomen valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä. Pelkosenniemen kirkko kuuluu tähän alueeseen.

Pelkosenniemen evankelisluterilaisen seurakunnan alueeseen kuuluvat Pelkosenniemen ja Savukosken kunnat. Seurakunta erotettiin emäseurakunnastaan Sodankylän seurakunnasta vuonna 1916. Samalla erotettiin Sodankylästä myös Savukosken seurakunta, joka kuitenkin jo vuonna 1931 liitettiin Pelkosenniemen seurakuntaan.

